

УДК 65.012.57

О.О. ШЕВЧЕНКО

Київський національний університет технологій та дизайну

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

У статті розглянуто сучасні методи оцінки конкурентоспроможності підприємства, а також конкурентоспроможність потенціалу як основу конкурентоспроможності підприємства.

Ключові слова: сучасні методи оцінки конкурентоспроможності підприємства, конкурентоспроможність потенціалу підприємства, інтегральний показник.

Постановка завдання

Дослідження методів оцінки конкурентоспроможності підприємства, сучасних підходів до оцінки. Оцінка конкурентоспроможності потенціалу промислового підприємства.

Об'єкти та методи дослідження

Об'єктом дослідження є конкурентоспроможність підприємства та його потенціалу, сучасні підходи та методики оцінки.

Результати та їх обговорення

На сучасному етапі економічного розвитку України проблема підвищення конкурентоспроможності підприємств набуває все більшої актуальності, а для успішного функціонування будь-якого підприємства на ринку необхідно регулярно здійснювати оцінку його конкурентоспроможності з застосуванням сучасних підходів до оцінки. Для оцінки конкурентоспроможності підприємства застосовуються різні методи, які мають свої переваги та недоліки. Найбільш популярні методи оцінки представлені на рис. 1.

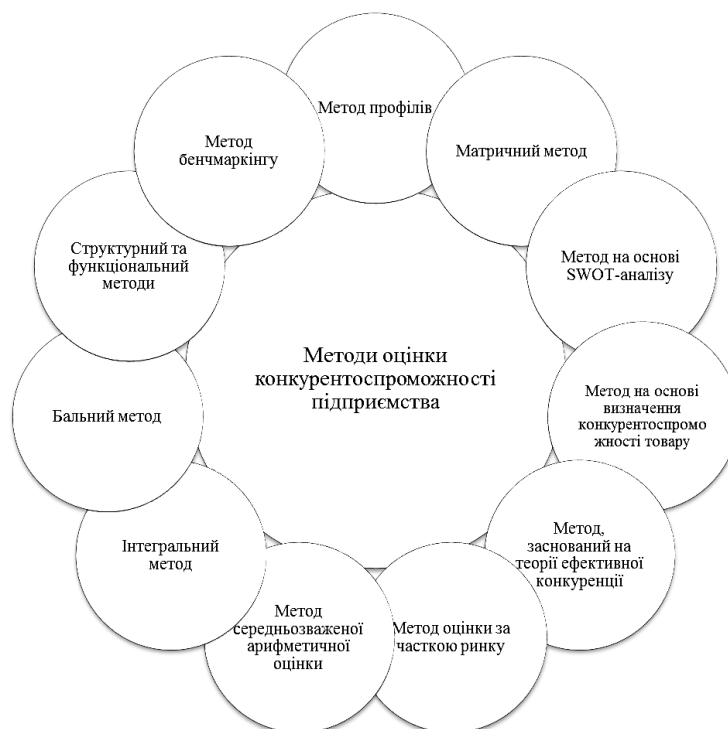

Рис. 1. Методи оцінки конкурентоспроможності підприємства

Оцінка рівня конкурентоспроможності підприємства вимагає дотримання таких основних принципів, як: комплексність, системність, об'єктивність, динамічність, безперервність та оптимальність, що забезпечує отримання достовірних результатів.

Публічне акціонерне товариство «Піонтекс» займається виробництвом нетканих матеріалів. Вся продукція підприємства сертифікована і відповідає санітарно-гігієнічним нормам. Підприємство на ринку нетканих матеріалів України має чимало конкурентів з подібним асортиментом, найбільш сильними з яких є ПП «Альтеко», ТОВ «Велам», ТОВ–компанія «Пульсар і К°». Порівняно з конкурентами ПАТ «Піонтекс» має хороші результати за рівнем якості, дотриманням екологічних вимог, ціні реалізації, системі транспортування, але низькі – показники просування товару на ринку. Важливою умовою забезпечення конкурентоспроможності підприємств є ефективне використання ресурсів, кваліфікації та здібностей персоналу, досягнень сучасного менеджменту, інноваційних, інформаційних та фінансових можливостей підприємства, що у сукупності являє собою його потенціал, який повинен бути конкурентоспроможним. Рівень конкурентоспроможності потенціалу підприємства залежить від рівня конкурентоспроможності його складових і є основою конкурентоспроможності підприємства. Для оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства доцільно застосовувати інтегральний показник конкурентоспроможності потенціалу підприємства ($I_{кп}^i$), рівень якого визначається шляхом порівняння фактичних значень з урахуванням вагомості складових:

$$I_{кп}^i = \sum_n^i \sum_m^j b_{ij} * R_j, \quad (1)$$

де b_{ij} – оцінка рівня показника в балах;

R_j – вагомість показника;

$i = 1 - n$ – період;

$j = 1 - m$ – кількість показників.

Загальні результати розрахунків інтегрального показника конкурентоспроможності потенціалу підприємства представлені у табл. 1 та на рис. 2.

Таблиця 1. Результати розрахунків інтегрального показника конкурентоспроможності потенціалу підприємства за функціональними складовими

Складові	I період	II період	III період
Виробнича	0,85	1,11	0,96
Економічна	0,91	1,37	0,86
Фінансова	1,54	1,70	1,31
Кадрова	1,00	1,34	1,55
Маркетингова	0,66	0,67	0,79
Науково-технічна	1,09	1,51	1,10
Інформаційна	2,63	0,64	0,73
Інтегральний показник конкурентоспроможності потенціалу підприємства	8,68	8,34	7,29

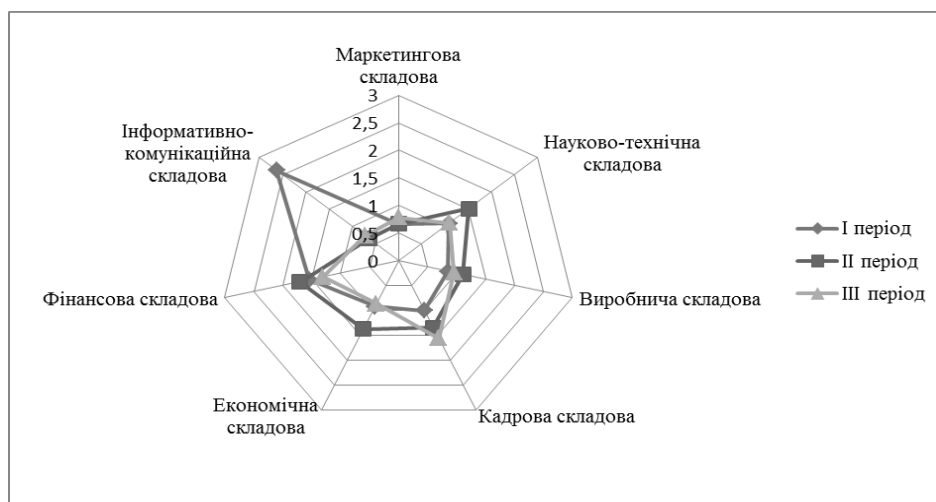

Рис. 2. Загальні результати розрахунків інтегрального показника конкурентоспроможності потенціалу підприємства

Таким чином, найвище значення інтегрального показника конкурентоспроможності потенціалу підприємства в I періоді – 8,68, в II періоді – 8,34, в III періоді – 7,29. Отже, рівень конкурентоспроможності підприємства з кожним роком знижується.

Для оцінки рівня конкурентоспроможності потенціалу підприємства пропонується шкала (табл.2), за якою рівень конкурентоспроможності потенціалу ПАТ «Піонтекс» в останньому періоді середній.

Таблиця 2. Шкала визначення рівня конкурентоспроможності потенціалу

Рівень конкурентоспроможності потенціалу	Оцінка, бали
Високий	7,5-10,0
Середній	5,0-7,49
Низький	2,5-4,99
Граничний	0-2,49

Висновки

Для підвищення рівня конкурентоспроможності потенціалу і, в свою чергу, конкурентоспроможності всього підприємства необхідна оцінка внутрішнього і зовнішнього середовища підприємства та обґрунтування напрямів, що сприятимуть забезпеченню конкурентоспроможності підприємства та його потенціалу.

У підготовці статті брала участь магістр КНУТД Левківська О.В.

Список використаної літератури

1. Кузьмін О.Є. Конкурентоспроможність підприємства: планування та діагностика: монографія / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник, О.П. Романко; за заг. ред. д.е.н., проф. О.Є. Кузьміна. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2011. – 198с.
2. Помірко Н.М. Конкурентоспроможність промислових підприємств в сучасних ринкових умовах. – Збірник наукових праць: Випуск XVI, № 3. – Київ, СЕУ / Рівне, НУВГП, 2010. – 566 с.

3. Радєва М.М. Комплексне оцінювання конкурентоспроможності підприємства / М.М. Радєва , П.М. Маслов // Держава та регіони. – 2004. – № 3. – С. 176-180.

4. Яцура В.В., Замроз М.В. Аналіз методів оцінки конкурентоспроможності підприємств / В.В. Яцура, М.В. Замроз // Вісник Волинського інституту економіки та менеджменту. – № 2. – 2011. – С. 45–53.

Стаття надійшла до редакції / Article received: 11.05.2013

Современные подходы к оценке конкурентоспособности предприятия

Шевченко Е.А.

Киевский национальный университет технологий и дизайна

В статье рассмотрены современные методы оценки конкурентоспособности предприятия, а также конкурентоспособность потенциала как основу конкурентоспособности предприятия.

Ключевые слова: современные методы оценки конкурентоспособности предприятия, конкурентоспособность потенциала предприятия, интегральный показатель.

New approaches to evaluation competitiveness of enterprises

O. Shevchenko

Kyiv national university of technology and design

The article deals with modern methods for assessing competitiveness and competitiveness of potential as the foundation of enterprise competitiveness.

Keywords: modern methods for assessing competitiveness, competitive capacity of enterprises, integrated indicator.